

BIBLIOTEKA

E

854 - 32

H. 29

GJIROKASTËR

SHTETIT

DYLBER HASANI

GODINA 17

novele

891. P83 - 32

S

H. 29

DYLBER HASANI

Godina 17

(Novelë)

1080

~~56238~~

DIBLIOTEKA E SHETIT
GJIRKASTER

SHTËPIA BOTUESE «NALIM FRASHËRI»

GODINA NUMËR 17

Kjo është godina që ndërton brigada jonë. Rreth nesh ngrihet një bllok i tërë ndërtesash, prandaj, për t'i dalluar nga njëra tjetra, u është vënë nga një numër secilës. Çdo brigadë ka një ndërtesë më vete, kështu që edhe brigada merr numrin e godinës që ndërton. Pra, unë punoj në brigadën e 17-të të bllokut të ndërtesave të banimit. Ndërtesa jonë ngrihet fare afër rrugës. Njerëzit që shkojnë kësaj rruge, sidomos banorët e lagjes, të cilëve u qëllon të kalojnë aty më tepër se dy-tri herë ditën, na njohin të gjithë si fytyrë ne punëtorët e godinës 17-të. Disa na i kanë mësuar edhe emrat. Edhe ne jemi mësuar t'i dallojmë rrugëtarët që kalojnë pranë nesh, nëse janë apo jo banorët e kësaj lagjeje

Rrugëtarët dinë vetëm numrin e godinës, që e shikojnë të shkruar me bojë të zezë, në një copë dërrasë të mbërthyer në një binar, të ngulur në tokë. Dinë gjithashtu se ai ustai rreth të pesëdhjetave që punon gjithmonë në qoshen e majtë, nga ana e rrugës, quhet Kiço. E kanë dëgjuar kur i thërrasim ne të tjerët. Ashtu kalimthi na i kanë mësuar emrat të gjithëve.

Rrugëtarët veç nuk mund të dinë jetën që zhvillohet në brigadën tonë, ndjenjat dhe mendimet, shqetësimet, gëzimet tona. Ata vërejnë duke kaluar murin që rritet tullë pas tulle e rresht pas rreshti, hedhin ndonjë përshëndetje dhe vazhdojnë rrugën për ku kanë punë.

— Jeta është e madhe — më thotë Kiçua, duke shikuar nga rruga.

Nuk i përgjigjem. Fjalët e tij më bënë edhe mua të mendoj, ma zgjatën fillin e mendimeve.

— Eej, ngrije spangon, mos m'i bëj sytë si pasnesër! — më thërret Kiçua. — Unë të flas, ti hutohesh. Flet përbrenda me veten tënde.

Kiçua është më i moshuari në brigadë. Të folurit e ka pak si të rëndë, por ne ja kemi mësuar dhe nuk i zemërohem. Ai edhe vetë e di këtë dhe disa herë e përsërit si me shaka:

— Mos m'i vini re të gjitha fjalët, se kanë filluar të më bien dhëmbët, prandaj nuk i mbaj dot tepricat brenda buzëve. Pastaj shkollë nuk kam dhe i kam më të ngjeshura mbeturinat e vjetra.

Ndërtesa jonë përbëhet nga dy seksione me dy hyrje secili. Në seksionin e parë, në fasadën pranë rrugës, punoj unë me Kiçon, ai në qoshen e majtë — unë në të djathtë. Në murin që lidhet me qoshen e Kiços punon Estrefi, një burrë me mjekër të kthyer si ganxhë, me një kapelë meshini, që dimër — verë nuk e heq nga koka. Në të majtë të Estrefit i vendos tullat pak si me ndrojtje Idrizi, një djalë i ri, me një palë mustaqe si kalli elbi dhe që me gjithë të thënat e shokëve, nuk bindet t'i presë. Në murin e mesit kemi lënë vetëm Tahirin,

me kominoshet e mëdha, që i rrinë si thes trupit të tij të vogël. Ajo punëtorja esmere, që e nget karrocën e tullave duke kënduar është Qanija, kurse ai punëtori që përgatit llaçin, me këmishë të nxjerrë sipër pantallonave është Fetahu.

Ne të seksionit të parë jemi në garë me ata të të dytit, të cilët deri tani na e kanë fituar garën. Atje punon Pandi, me moshë rreth të tri-dhjetave, me flokët e rëna sipër ballit, me sy bojë qielli, që në çdo çast duket sikur shprehin diçka të re. Ka qenë dy vjet vullnetar në një kooperativë bujqësore malore dhe po bën gati një muaj që është kthyer. Së bashku me Pandin ngre murin Emini, një burrë trupgjatë dhe i thatë, që rrallë nxjerr ndonjë fjalë nga goja, por që lëvizjen e duarve për të vendosur tullat e bën dendur. Midis Pandit dhe Eminit mundohet t'i ngjeshë tullat me grushtin e saj të butë Lefteria, një muratore e re në moshë e në zanat, e shëndoshë pak si tepër dhe që gjatë tetorëshit mbulohet në djersë. Prapa tyre është Dionisi, që flet gjithmonë me zë të lartë dhe Muharremi, që nuk dëgjon dot nga veshi i djathtë. — Ma ka shurdhuar Dionisi duke bërtitur — thotë ai saherë duke qeshur. Besimi, kryetar i org. prof. të brigadës, me ballin e gjerë dhe pak të rrudhur, punon në ndërtimin e armaturës së shkallës së bashku me Manolin, që e mban vazhdimisht lapsin e verdhë në veshin e majtë. Ndërsa ajo vajza brune, me flokë të zeza lëshuar supeve dhe pantallona të përveshura deri nën gjunjë. që lëviz sa në një vend në tjetrin është teknikja jonë, Valentina dhe që ne e thërresim shkurt Vali.

Brigada jonë është e re. Përpara ne punonim

nëpër brigada të tjera dhe kur filluan punimet në
godinën 17-të, u bashkuam dhe formuam brigadën
e shtatëmbëdhjetë.

VAJZA ME PARDESY VISHNJE

Ajo kishte qëndruar tek puqet rruga që kalon
pranë ndërtesës sonë me rrugën kryesore, rreth 20-
-30 metra larg nesh. E para e vuri re Qanija.

— Eej, kë kërkon ajo, mos të pret ty? — më
thirri mua.

Ngrita kokën dhe vështrova. Ishte një vajzë me
pardesy vishnje. Flokët ngjyrë gështenjë i kishte
gufmuar si fole laraskash.

Rrinte në anë të rrugës dhe diç vështronte kë-
tej në drejtimin tonë.

— E, mor Festim, ty të kërkon, e njeh? — për-
sëriti për herë të dytë Qanija.

— Ecë drej, mos u tall, po bjerë tulla! Lëri
njerëzit në punë të tyre!

Vazhdova punën. Sa njerëz shikojmë ne që
ecin rrugës, apo presin në vend: burra me tava
në duar, që i çojnë në furrën e pjekjes, gra me
fëmijë në krah, pleq me bastun, plaka që kthe-
hen nga pazari me çantat të mbushura me presh,
qepë e karrota, djem të rinj me çanta studentë, vaj-
za të bukura... Këto për ne janë gjëra krejt të
zakonshme, prandaj edhe vajza me pardesy vish-
nje nuk më bëri ndonjë përshtypje të veçantë.
Unë kam punën time, ajo të sajën. Duhet të ven-
dos tulla shpejt e shpejt unë, se i kam minutat të
shtrenjta. Një minutë e humbur, do të thotë disa

tulla më pak në murin e ndërtesës. Nga kjo del pastaj që...

— More ti, ç'ma ngul kokën ashtu si mushkë — dëgjova Kiçon të më sokëllinte, duke i lëshuar fjalët grumbull si kokrrat e misrit kur rrëshqasin nga ndonjë thes i grisur. E ka bërë zakon Kiçua që të flasë nxituar; i mpleks e i ngatërron frazat me njëra-tjetrën. Ja kemi bërë vërejtjen për këtë dhe na e pati gati përgjegjen: — Nuk kam mësuar t'i përdor shenjat e pikësimit. Shikoje bre atë çupën atje — vazhdoi — ajo e ka një hall që rri atje; s'ka mundësi që të rrijë kot një vajzë atje në mes të rrugës. Kush e di, njerëz jemi. E ka një gjë ajo, por se çfarë ka, nuk e dimë...

Drejtova mesin dhe shikova tek kishte qëndruar vajza me pardesy vishnje. Ajo vërtet që s'i shqitte sytë nga ndërtesa jonë, diçka kërkonte me ngulm. Ishte e qartë: kërkonte ndonjë nga të brigadës sonë.

Në fillim, ashtu kot, sepse m'u duk që vështrimi i saj drejtohej mbi mua, por shpejt u binda se dikë kërkonte andej nga seksioni i dytë i godinës sonë.

E fundit e pa Valentina. Ajo po merrej me Dionisin, që e kishte bërë qoshen shtrembër dhe s'e kishte fare mendjen se çfarë shikonim ne. Sa vuri re Valin, që u ngrit në këmbë dhe e ktheu fytyrën nga rruga, vajza me pardesy vishnje ngriti dorën e djathtë. Teknikja jonë nuk e njohu dhe i hodhi një shikim, ashtu si pa interesim vajzës që vazhdonte ta tundte dorën, gati me padurim.

Më në fund u morëm vesh se kë kërkonte vajza me pardesy vishnje, që për një kohë na tërhoqi vëmendjen.

Valentina qëndroi gjatë duke biseduar me shoqen e saj. Nga mënyra se si u përqafuan me njëra-tjetrën, merrej me mend se kishin një kohë të gjatë pa u takuar.

Ne tani qëndronim të gjithë me mistri në duar dhe shikonim dy shoqet që posa u takuan. Duke gjykuar nga pamja, ato nuk duhet të ishin shoqe, në kuptimin e plotë të kësaj fjale.

Ato të dyja vazhdonin të bisedonin, ne i vështronim, mistritë i mbanim të mbështetura mbi mur.

— Ç'bëjmë, more, se e humbëm të gjithë! — na përmendi Kiçua. — Vazhdojmë, bre, punën...

Valentina u kthye dhe në fytyrën e saj vizatohej një shqetësim jo i zakonshëm. Tek ecte, kokën e mbante ulur dhe duart i rrëshqiste sa një-rën-tjetrën pas pantallonave. Ndaloj përballë meje dhe Kiços dhe vërejti me kujdes rreshtat e murit që ndërtonim, ne.

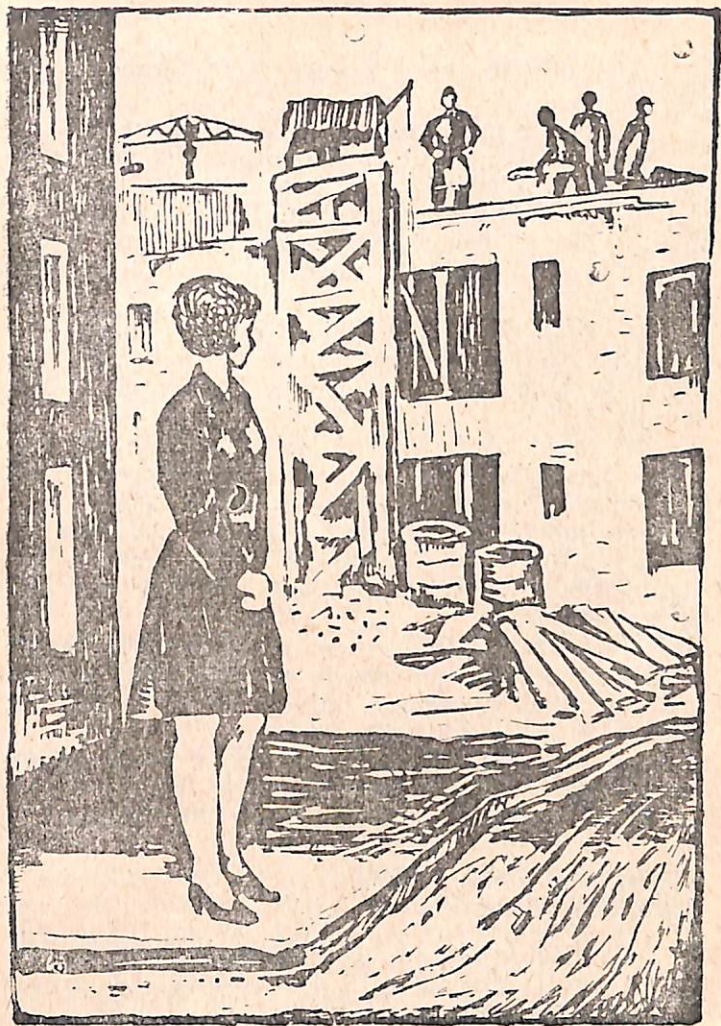
Kiçua e la mistrinë mbi mur, vendosi duart në ije dhe ja hodhi sytë teknikes. Si unë edhe ai qemë të bindur se teknikja nuk e vërente murin për të dalluar aty ndonjë të metë.

— E, moj shoqja Vali, inxhinierë është ajo që të kërkoi? — foli Kiçua.

Teknikja sikur u çlirua nga një mendim.

— Kush... inxhinierë... ëhë, jo, jo, është një shoqja ime... e kam pasur dikur shoqe... Erdhi sot të më takonte se...

— Jo, thashë kot — tha Kiçua, duke i hequr duart nga ija — pashë që ti sa u ndave nga ajo, erdhe dhe ja mbërtheve sytë murit. Kush e di, mendova, mbase na ka diktuar ndonjë gabim

që andej dhe të thirri ty për të të tërhequr vëmendjen.

Ajo tani e mori vesh që ai bënte shaka.

Vali erdhi e u fut të punonte midis meje dhe Kiços. Mori mistrinë time; ajo shtronte llaçin sipër murit, unë vendosja tullat. Herë pas here lëshonte disa si psherëtima, ashtu siç bëjmë zakonisht kur kemi vapë dhe duam që të çlirohemi nga zagushia.

— Nuk di si t'ja bëj atij drejt Dionisi — foli pas pak. — E treta herë që bën punë të keqe, ja kam prishur e jam e bindur që e bën se nuk di...

Në vend të fjalëve që do të thoshte më tej, lëshoi një psherëtimë. Dukej se e brengoste puna e Dionisit. Por nuk qe kjo e gjitha. Tjetër hall e bënte që të psherëtinte aq shpesh. U mata t'i them: «Moj po me Dionisin e rregullojmë ne hesapin, tjetër të keqe mos paç ti», kur më doli Kiçua përpara:

— Kollaj është xhanëm për Dioniskën (ashtu e thërret ai atë, kur do që ta ironizojë). Mos të tha ajo çupa ty ndonjë llaf që të lëndoi, atë na thuaj!

— Ja, pra, — Valit ja preu lemza fjalët. — Sa po merresha me Dionisin, kur... si ç'e patë atë shoqen... Ka vite që s'jemi takuar...

SHOQJA E DIKURSHME (TREGON VALENTINA)

Në vitin e parë të teknikumit ne ishim dy shoqe: Xhemilja dhe unë. Të dyja erdhëm nga rrethe të ndryshme, por aty, në shkollë, shumë shpejt